

Za čistejší vzduch pre všetkých

Cyklobusom na Španiu Dolinu

V nedeľu 22. septembra na Svetový deň bez áut skončil Európsky týždeň mobility (ETM) – celotýždňové podujatie, pod ktorého úspešnosť sa v mieste svojho sídla v Banskej Bystrici „podpísala“ aj Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP), popri dvoch ďalších hlavných organizátoroch – Meste Banská Bystrica a Občianskej cykloiniciatíve Banská Bystrica.

Tohtoročný ETM sa niesol v duchu témy: Čisté ovzdušie – vaša voľba. Cieľom jeho aktivít bolo upriamiť pozornosť verejnosti na využívanie alternatívnych spôsobov dopravy – MHD, bicyklov aj

pešej chôdze. V našich mestách výrazne prevažuje osobná automobilová doprava, napr. v Banskej Bystrici sa podieľa na preprave osôb viac ako 60 %, ktorá okrem exhalátov prináša aj ďalšie negatíva – parkovacie plochy vytlačujú zeleň, ranné a popoludňajšie dopravné zápchy, dopravné nehody... Od každého dospelého obyvateľa mesta závisí, aký vzduch bude dýchať, ako sa bude obraz našich miest vyvíjať ďalej. Keď namiesto do auta nastúpi do MHD, odvezie sa do práce bez starostí, kde zaparkuje auto a s dobrým pocitom, že urobil niečo pre zdravšie životné prostredie. Ak si vyberie bicykel alebo chôdzu, „príspevok“ bude ešte výraznejší, navyše urobí niečo aj pre svoju fyzickú kondíciu. Nehovoriac o tom, že najúčinnjším výchovným prostriedkom je pozitívny príklad.

Pondelok v znamení elektromobility

Alternatívou osobných automobilov, v ktorej mnohí vidia veľkú budúcnosť, sú elektromobily. Elektromobilita bola hlavnou témou programu prvého dňa banskobystrického ETM.

Elektromobilita v meste

16. septembra sa zišlo na Námestí SNP množstvo zvedavcov; vyskúšali si elektrobicykle a pod dohľadom príslušníkov mestskej polície sa odviezli na elektromobile, ktorý za symbolické euro dostala do užívania na jeden rok Mestská polícia Banská Bystrica.

Cyklobusom do Španej Doliny

V stredu 18. septembra sa cyklobus, ktorý sa teší medzi cyklistami v Banskej Bystrici veľkej obľube, vybral na Španiu Dolinu. Neodviezli sa ním však cyklisti, ale 37 žiakov Základnej školy u Filipa v Banskej Bystrici. Celodenný výlet v Španej doline dostala Škola u Filipa ako odmenu za svoju mimoriadnu aktivitu na podujatiach environmentálneho charakteru, ktoré pre školy počas celého roka SAŽP organizuje. Výlet sa podarilo zabezpečiť vďaka spolupráci SAŽP so Slovenskou autobusovou dopravou Zvolen, a. s., ktorá ochotne poskytla cyklobus na prepravu detí,

Odovzdanie vecných cien zástupcom víťaznej Školy u Filipa

Občianskou cykloiniciatívou Banská Bystrica a Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Stredné Slovensko.

Pestrý program bol pripravený tak, aby deti získali nové, zaujímavé informácie, zoznámili sa so Španiou Dolinou – históriou i súčasnosťou tejto pôvodom baníckej dediny, zabavili sa aj si zasúťažili. Prehliadka Španej Doliny sa začala – ako inak – v Múzeu medi. Odborný sprievodca zaujal šiestakov svojím zaujímavým výkladom. Žiakov počas prehliadky aktivizoval otázkami, správne odpovede odmenil kameňmi so stopami malachytu a ametystu, pochádzajúcimi z okolia Španej Doliny. Žiak, ktorý správne zodpovedal najťažšiu otázku, dostal za odmenu repliku Herrengunderu – mince z roku 1739. Žiakov zaujala aj počítačová animácia práce vodného ťažného stroja šachty Ludovíka. Po absolvovaní prehliadky nasledovala vychádzka malým bankským náučným chodníkom, vedúcim po najvýznamnejších pamiatkach Španej Doliny. O dvanásť čakaľ na žiakov chutný obed a po ňom krátke vedomostný kvíz, ktorý preveril, ako pozorne počúvali výklad. Záver patril aktivitám podľa výberu detí. Kto chcel, si v tvorivých dielnach vyrobil malý upomienkový predmet, koho viac bavili pohybové aktivity, sa zabavil pri hrách vonku.

Leto v hájí

Súbežne s ETM prebiehal v Banskej Bystrici Týždeň dobrovoľníctva a v jeho závere Leto v hájí – komunitný festival na najväčšom banskobystrickom sídlisku Sásová. Jeho dopoludňajší a popoludňajší program spestrilo premietanie videofilmov z produkcie Európskej environmentálnej agentúry v stane so sedením, ktorý bol postavený v bezprostrednej blízkosti hájika.

Cyklofest

Sobota patrila Cyklofestu a aktívnym cyklistom. Zišlo sa ich viac ako 300, z toho vyše dvesto išlo po dvoch trasách odlišnej dĺžky a náročnosti z Banskej Bystrice do Vlkanej, kde sa stretli s cyklistami, ktorí sem prišli zo Zvolena. Nálada bola vynikajúca, prispel k nej atraktívny program, chutné jedlo a množstvo cien pre cyklistov v tombole.

Kto vyzbieral najviac cestovných lístkov?

ETM síce skončil v nedeľu 22. septembra, avšak až

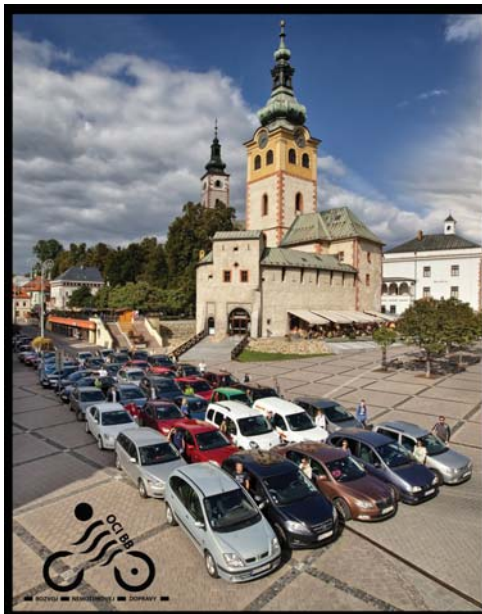
V Múzeu medi

do 3. októbra pokračovala kampaň Kto vyzbiera najviac cestovných lístkov MHD?, vyhlásená počas ETM, ktorú organizovala SAŽP. Cieľom kampane bolo motivovať žiakov k tomu, aby pri dochádzaní do školy viac využívali MHD. Súťažilo sa v dvoch kategóriách: jednotlivec a škola. Motivácia bola silná – najúspešnejší jednotlivec, ktorý vyzbiera najviac cestovných lístkov, vyhrá špičkový bicykel. Stala sa ním Michaela Hakulinová zo Školy u Filipa so 128-mi lístkami MHD. Medzi školami zvíťazila Škola U Filipa; tretíakom a štvrtákom z tejto školy sa podarilo nazbierať 681 lístkov. Zo všetkých lístkov vytvorili nápaditý plagát, ktorý priniesli na slávnostné vyhodnotenie kampani. Toto sa konalo 23. októbra počas verejnej diskusie na tému MHD na Radnici v Banskej Bystrici a dalo definitívnu bodku za ETM 2013.

Iveta Lanáková
Foto: archív SAŽP

Tvorivé dielne na tému rieš hmyzu

Vyberte si správny druh dopravy

Symbolickou bodkou za ETM 2013 bolo v Banskej Bystrici vytvorenie fotografií Vyberte si správny druh dopravy, dokumentujúcich, koľko priestoru zaberie 40 osobných áut, jeden autobus MHD so 40 cestujúcimi a 40 cyklistov v meste. Fotografie už „obleteli“ celé Slovensko a možno práve ony prispievajú k rozhodnutiu zmeniť každodenné návyky, pokiaľ ide o mobilitu v mestách.